

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

<p>Előfizetési ár Egész évre 5 frt. Fél évre 2 frt 50 kr. Negyedévre 1 frt 25 kr. Egyes számok ára: 10 krajczár. Előfizetési csopán a kiadóhivatalban lehet B-Gyarmaton.</p>	<p>Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők. A lap szellemi részére a Nyílt-térre vonatkozó minden közlemény a szerkesztőhöz küldendő.</p>	<p>Hirdetések Árszabály szerint számítatnak. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan csökkentenek. Bélyeg minden egyes bejuttatásnál külön 30 kr. Nyílttér peit sora: 20 kr.</p>
---	---	--

Az 1894. évi XII. t.-czikk.

Múlt évi november hó 1-én lépett életbe a társi mezőgazdasági bizottságokról a mezőrendőr-egtről szóló 1894. évi XII. t.-cz. A törvény végrehajtása iránti minisiteri rendelet, tanulmányozás s közbirrétével végezt kiadott a községeknek és így ma már örömmel mondhatjuk, hogy azon exlex állapot, melyet az 1840. évi IX. t.-cz. elváltása teremelt, megszűnt és a mezőgazdasági élet igazgatása is normatívumba lépett.

Mi sokat vártunk a törvénytől. És méltán, mert az a helyzet tiszta felismerésén alapszik s ha a közvelen érdekelték nem maradnak hidegen a törvény intencziói iránt, akkor Magyarország gazdasági terékonysága új életre ébred.

Magyarország gazdasági érdekei, dacára annak, hogy az ország millióinak létfenntartási alapforrását a föld jövedelme képezi s iparunk, ugy kereskedelmünk fejlődésére, izmosodására nézve is nem csupán mértékadó; de döntő befolyással van a földbirtok jogelmezőségének nagyobb vagy kisebb fokára — mégis a földmivelési kormányok részéről, mezőgazdasági életünk soha sem részleteltet oly gondozásban, figyelemben, mint ezen jövedelmezési faktor állam-életfentartó fontosságánál fogva azt méltán el lehetett volna várni.

Az adminisztráció egyes ügyei a törvényhatóságok szervezetében külön bizottságok által vannak képviselve. A mezőgazdasági kormányzat és igazgatásának megszaporodott és természetesenül az államkormányzat hatáskörébe tartozó teendői is megkövetelik ma már, hogy ellátásuk végett a törvényhatóságok megfelelő szakszerveket alkossanak.

Rendszeres közterékonyság a mezőgazdasági léren, azideig egyedül a gazdasági egyletek körében folytattott.

Ezen tisztán társadalmi lényezőkövek azonban, bár legbiztosabb működése nem felelhet meg a jelenlegi követelményeknek, mert a vármegyéknek 1886. évi XXI. t.-cz. által megállapított szervezetével organikus összefüggésben nem lévén, a helyhatóságok igazgatásban a mezőgazdasági érdekek képviselőit nem tekinthetők; de erre nem is alkalmassak.

Ami meg a gazdasági tudósítók és közgazdasági előadók intézményét illeti, hogy azok miről jöj, azt meghatározni mi nem vagyunk eléggé tájékozottak.

Azért a földmivelési kormány ezen nagy fontosságú intézkedése égető szükségelpótló. Mert hogy mezőgazdasági érdekeink a helyhatóságok szervezetében képviselve legyenek, hogy legyen egy rendszeresen működő szakszervez a vármegyében, mely a törvényhatóság szervezetébe illeszkve, odsadó buzgalommal teljesítse a mezőgazdaság fejlesztésének nagy munkáját, az ma már országos érdek. Ezen fontos feladat vár a járási mezőgazdasági bizottságokra.

A törvény alkalmazásánál pedig nézölünk szentint a főforrára, melyből merithetünk, a törvényhozó intencziója. Nem a rideg betű, hanem a szellem az, mi elevenit.

A mezőgazdasági törvény végrehajtásánál tehát nem az a lényeg, a mit a törvény elrendel, hanem mit rendelkezése által fogamatosítani akar.

A törvény hivatalos végrehajtásának elmlasztásától mi nem tartunk, mert azt pontosan végre fogják hajlani. S már idáig is minden meg van hivatalosan tésve arra, hogy a törvény gyakorlati jelentősége s nagy fontosságához képest minden érdekelte és hivatali körben meleg ottant taljon.

Ámde a törvény intencziója a törvény eszencziója s mert a törvényt lelkiismeretesen végrehajtani törekvő akarat a törvény szellemének csak incarnációja, tehát nem a törvényen múlik, hanem mi rajtunk, hogy az ige testté legyen.

Pénzüntézetek. A b.-gyarmati Népbank 23-ik Üzleti közgyűlését már jan. 27-én tartá meg, tehát legelső az összes hazai pénzüntézetek között. A részvényesek már másnap vehették fel 20 frtos osztalékaikat, ami, figyelemmel a részvények 900 frtos értékére, — 6.66 %-nak felel meg. A példás rend, rigorosus kezelt, Üzleti kultúra s a közönségnek mindenképp színduló bizalma a b.-gyarmati Népbankot rövid idő alatt az első vidéki pénzüntézetek sorába fogják helyezni. Az intézet igazgatóságának jarrsalati alapján a részvényesek a múlt évi Üzleti nyeresémányból egyes alapok gyarapítására most is nagy összegeket szavaztak meg.

A közgyűlést annak szereteti elnöke: **Stassor József** minisiteri tanácsos úr fő méltósága már fél tízóra nyitotta meg, igen szép szavakban üdvözlően a nagy-számban megjelent részvényeseket. A napirendre kitűzött tárgyak, miután keűsbépp valának elkészítve, Stassor tapintatos vezetése mellett, alig egy óra alatt tárgyalatlak le. Kiemelhetjük, hogy a b.-gyarmati Népbank minden üzletágban hatalmas prosperitást tüntet elő; betétállománya: 712,326 frt 60 kr; vállalkozásja: 347,972 frt 12 kr; jelszám: 448,076 frt 90 kr; forgalma a múlt évben is gyarapodott s 5,168,278 frt 77 k-ra emelkedett.

Feltűnő az aránylagos emelkedés mint az igazgatóságok jelentős előadja, — különösen a betétállományban, mert azon körülmény darrára, hogy a vármegyeyi pénzüntéből a múlt év folyamán 89,997 frt 82 kr visszafürettelik, a betétállomány az 1893-iki állományhoz képest 30,971 frt 38 k-ral mégis emelkedett. Ezt a körülményt különösen hangsúlyozza a jelentés, mert — ugymond — általában tudra van, hogy a vidéki pénzüntézeteket elmlenálélt üvrárosi bankok nagy súlyt szottak feltételi a betétállományra, és helyesen jegyzik meg egy jeles pénzügyi író, hogy a betétállomány a pénzüntézetek prosperitójának és ezzel karöltve a közönség bizalmának bémérője.

Az 1894. évi Üzleti tiszta nyeresémény: 14,003 frt 20 kr. Összehasonlítva az 1893-iki évi 12,460 frt 34 kr tiszta nyereséményvel, 1642 frt 95 k-ral többlet mutatkozott.

A 14,003 frt 20 kr. tiszta nyereséményre körtkező felosztási tervet fogadtattott el: 1. Tartalékalapra 700 frt 16 kr. 2. Jótékony csiokra 140 frt 3 kr. 3. Igazg., felügyelőszék számára, bizottság jutalékára 3,080 frt 66 kr. 4. Részvényesek rendelkezésére 10,092 frt 45 kr. Összesen: 14,003 frt 20 kr.

A rendelkezésre álló 10082 frt 45 kr összeg körülkezőleg osztaltt el:

1. Négyezer db részvény után egyenkint 20 frtal: ezimittolt osztalék 8,000 frt. 2. Tartalékalapra 202 frt 92 kr. 3. Értékpapír-tartalékra 354 frt 63 kr. 4. Vasuti alapra 1,200 frt. 5. Tiszteletköl jutalmazására 325 frt. Összesen: 10,082 frt 45 kr.

Az intézet igazgatóságának a múlt évben is főtevérségét képezte, hogy a társulat alapjal lehetőleg gyarapításának. A tartalékapot, mely 1893-ban 14,000 frt volt, — 17 ezer frtra emelte.

A vasuti alapot 2000 frtra, az értékpapíralapot 760 frt 61 k-ra gyarapította, jótékonytelékre 140 frt 63 k-ral adott ki, az ipolygás-gyarmati vasuti subventio 4-ik 200 frtos részletét kiegyenlité a Nógrádvármegyeyi Museum Társulatnak, melynek az intézet alapító tagja, 100 frt alapítványi összeget füretelt ki, s a negyediknyelvé 500 frt évi fizetését 800 frtra emelte. Végül az alapszabályok nehány pontját módosítván, kimondotta, hogy a három év alatt be nem váltott osztalék elővél s a tartalékalap javára fordítandó lesz.

A napirend kimerítésé után a részvényesek nerében Vannay Ignác meleg szavakban köszönte meg Stassor József elnöknek, hogy Ipestről oly sord időben ide járaddott, s hogy a közgyűlést annyai lapintalatt és figyelemlen vezetni szives volt. Végül, miután az elnök köszönetet szavazott az igazgatóságának s annak élén a nagybecsült társulat igazgatóit: Baintner Ottónek, a közgyűlést fél 11-kor hirteszelt. Stassert a közgyűlés befejeztével tájosan meg-
dicsérelték.

Stasser tiszteletére d.-u. fél 1-kor az igazgatóság díszbeöltözten rendezett a Balassa emeleti termében, hol számos és lelkes felkőszítőt bangzolt el, melyek közül kiemelendő főleg Stasser, aki meghatra berádt kedves szőlővárosáról B.-Gyarmatról és a demokratikus szellem fejlesztéséről. Stasser még anap délutáni 4 órai vonaton Budapestre utazott vissza.

„Szirok.”

A „Nógrádi Lapok” multi két számában Szentagy Antal méltóságú érdekesen ismertette a sziroki néprándorlást (buna) sirtéleplelet.

Csekélységem, ki szeretek késsen talált dolgokból — tudakoskodra körekeretéseket leonni — l. f. a szabályos sorokat mutató sirtéleplel is megkértem a helybeli neve. t. i. „Szirok”-ra való névze is némi eszmeléscsuszemet fűzni.

Ha egy pillanatot vetünk ugyanis a „sír” régieis „sér” (sepulchrum, bustum, tumba) etimológiára, midőn eredeti fogalmát a „sor”, „csere”, „szere” rokonaink határozzák meg; Onkéntelen az a kérdés toltt elmlenke: vajjon a ma szlávosan hangzó a lot „sír”, azaz sájt többől származott, különben sem igen talált. „Szirok” név tulajdonképpen nem lenne-e a számosiban előforduló „Sirok”, „Sirok” helyneveinek módjárja („sorok”, „szerek”, „szerek” jelententi. „Szirok” honnét lágyultra s illetve töltésülán képzett „Szirok” ? V. ö. „szere”, azaz sokból álló stb.

Mindaz persze pongyolán fölreittet kérdés, parknyi problems, mely bővebb, gondosabb, megokolt tárgyzakat igényelne; s mint ilyen körülmén tart igényt az ügynevezett történeti tényül elfogadható valószínűség szinovatsa” mitöltjárja. S még csak ama körülményre vagyok bátor a kutató tudomány figyelmét felhívni, hogy a pogonyi (vagy bártusi?) határban van egy dűllé, melynek „Pogonyi-szer” a neve.

Vajjon ez a hely nem-e szintúgy pogonyi sirt, illetve szirok sorát (Gottsch-Acker) azaz „Szirok”-otakának jelentemi ?

Baloghy Dező.

Jégvirágok.

Minden sport szevedély. Ha figyelemmel kísérted a „gyöngye” nót, a ki nyáron a természetnek valamely részlegében pihenőt keresve ... majd egy sájt feléb elől, vagy erős szél felváltára rősszertéjéből elietve, félre távozik: csudálkozol, hogy most ugyanaz a halvány arcú kis teremtsé, fagyos sirtében ... pirosra festett arcán az élet örök mosolyával ... fut ... kering ... kanyarog művészi szerzőján Halifax védienetönek ... a légen, a természet nyitott bálteremnek eme sikora csiszolt parquetjén.

A jég-aport története is régi már, egy időre esik a hócipők történetével. Hazán Scandinávia, a hó s bór ... Sziroc, a hó a csont talak első kezdelegességei. Ma a praktikus angol glasgowi gyárában művészet készíti a vasat. Korsorcsói általánosan használatnak, ilyenén fut az a gyöngéd kis teremtsé is, a ki reggelre ébredve — mosolyogva lájja elmlenni ablakának rövid életű jégvirágját, a melyek neki bírtl sátták, hogy ott kőnn örömmel várja kedves vendégét — Halifax — a jégkíráló.

Az ablak piciny kis jégvirága tetzik nekere. Összekuszált szálai szűfálnak az ürege s a mint ozlani kezdenek ... megdomlik a jégvirága. A fényes terem és a kiesiny háa ablakövegére egyformát fest a legbűbb tájképfestő — a tél.

S gyermekkorodban nem játszottál-e ilyen jégvirágokkal? Nem ürted-e el azokat meleg kis kezzeddel? — Eo — tudom — hogy örültem a befegyött ablaknak ... s az élet költészete nálam is ... a meleg szobában ... a kályha mellett kezdődik.

Ma már az ablak jégvirága emlékeztet engem a nagyvilág ama deloáire, a kik közöttünk élnek és fagyos-

* Művelési Index: „Megraktató s prophetaokt szerket.”
* L. Balogh (A magyar nyelv toltt szótára” B. Szerk., 2. a kiadás) sz. „Banaszer”, a Juna meztán épült házak sora, „pincészer”, a pincék sora stb. 3. a. c. g. egyrnat felírva sorban történeti” papszerbe menul, a papot felírta sorban kocsi ingya boroloni.
** Szirok híres lehet sok winderről, valami különös sajt-járól nem. Ez majd Rebeczy lesz

FELEDI IGNÁCZ,
az „Adriai biztosító társulat”
FŐÜGYNÖKE B.-GYARMAT.

Ajánlja a n. é. mezőgazdasággal foglalkozó közönségnek figyelmebe jól felszerelt raktárát valódi és hamisítatlan olivagépola-j-, monte falconei koesi-kenűcs-, zsákok- és vízhatlan ponyvákban.

137.

nidek is a váltóüzletre fekteti a főszűrt, pedig lejárathoz a váltó üzmet csak váltóüzlet fedeztetik, tehát miniatim lekötésben nem igen különbözik a jelzálogtól a két üdület közt videken alig van más különbség, minthogy a jelzálog jóval biztosabb. A népközlő jelzálog követeléseit sokkal nagyobb összegben szerepel, mint a váltó-társas. Ezen körülményt, mint helyes és egészséges iránt a „Journal für Sparwesen” című lap különösen kiemeli.

A közoktatásiügyi kormány evi 400 forinttal járul a székességi róm. kath. népközlőnek harminckétfőtvaló való ellátására.

A Halassza-Gyarmati Takarékpénztár. Míg van annyar népesebb város hazánkban, hol a közgazdasági élet szükségletei maguk után ne vontak volna egy-egy pénztárat alakítani. Ma már nemcsak a nemzetgazdasággal foglalkozók, de minden lakos is át tudja érezni ezen közszükségleti intézmény fontosságát. Hivatását azonban igen sokan félreértik, és öncélú fogynak fel, nem tekintik egyének, mint pénztáratok, mely felhozás azonban egyenesen létfontosságú támadja meg. A pénztáratok, feladatos pedig a lakékpénztárak, akkor felelnek meg követeléseik, akkor állnak hivatásuk eszményi magaslataira, ha nemcsak a vagyonszűrés, nem kizárólag a haszon fokozásán dolgoznak, hanem magyarázva lezi azok kötelezettségeit is, melyeket az egyes embertől megkövetelnek, ha ténykedése nem pusztán öncélú, hanem mások, a közérdekek, emeli, fejleszti a közintézményeket. Sőt e hivatást magaslatán álló lakékpénztárak azt nemcsak a közgazdaság, de a társadalmi, kulturális és humanitári terén is értik kell tenniük. A b-gyarmati lakékpénztárak előttünk fektő 1894. évről szóló jelentése, illetve részarámánya és mérlege fővesszen igazolja, hogy hivatása eszményi magaslatai áll. Nemcsak azt látjuk, hogy kitűnő üzleti eredményt mutat fel, hanem hogy kivesszi részét mindennemű közérdeklél körülbelül áldozatokból. A létesítendő gyarmati 5000 forint, a malatagyárba 16000 forint, az aszód - b-gyarmati rautozó 18000 forint járul, jótékony szelvény pedig 421 f 50 krajár. A jelentésben foglalt Gulei széklet fontosabbjai a következők: a forgalom meghaladta a százezer fölül, mérlege 2776,961 forint 95 krajárzár rajzonnal zárult. Az egyes üzletágakban a következő eredményt mutatják a) a betét 2,067,626 f 15 kr, b) a váltó 1,237,473 f 92 kr, c) az értékpapír 260,383 f, d) az előleg és készpénz 19,226 f, e) a folyószámla 193,944 f 71 kr f) a jelzálog 950,572 f 79 kr. A hiteljóróvelésben 300,21 f 3 kr tesz ki, melyből egy egy részénre 50 f 00 szelvény fog irattatni. Az igazgatóság továbbá 300 f 00 f 200 f utóvérték új részvény kibocsátásáért és egy kis földtelnek megáldozatának indítványával a közgyűlés elé, mely indítványokat a részvényesek bizonyos késéssel fogják megválasztani. Megemlíthetjük végül, hogy az üzletnek három főközele is van: Vámos-Mikolós, Szárkós és Tereskeh, melyek mindvégig az üzleti eredménye hasznosították. A közgyűlés, mely immár a XXVIII-ik f. 6 február 10-én délelőtt 10 órákor fog az intézet helyiségekben megtartani. Tárgyai a következők: 1. Az igazgatósági jelentés előterjesztése. 2. A felügyelő bizottság jelentés előterjesztése. 3. Az 1894. évi számadás a mérleg felülvizsgálata és az osztalék megválasztása. 4. Cséfalvay Géza és Melos Géza tisztviselői kérvénye. 5. Az igazgatóság és felügyelő bizottság intézkedéseinek és indítványainak tárgyalása. 6. Az alapító felelőse és az ezzel kapcsolatos alapszabályok módosítása. 7. Jogtanács és igazgatósági tag választása.

Gyarmati. Mélyen szomorító gyászszel birték közölték a hírvárosi lapok múlt keddi száma. Komjáthy Jenő halálhírért hozták. Fia volt ő Komjáthy Anzelm kir. tanácsos, nyugalmazott vármegyei kir. tanfelügyelőnek és volt vármegyei főjegyzőnek. Fialat korát kezdődött töltötte a nagy hivatalos foglalkozott a költészetrel. Egyidőben hős szerellett neje szül. Márkus Gizellával mint tanító, itt működött a b-gyarmati polgári iskolában; innen nevelte együtt 11 ér előtti áhélveztetett a székességi polgári iskolához. B-Gyarmaton Luby Sándornak, a „Pesti Hírlap” egyik jeles belmontatásáért 1877-ik évben „Röpke Iván” című szepirdalmi lapot is adott ki, s a lapok szerkesztőjével együtt teretnyen részt vett a Madách-emlékek megválasztásában. Keres dolgozata jelent meg a nyilvánosság előtt, azokat mindaddig javították és tartogatta, míg elismert írók kedvvel bírálattal nem nyerte ki. A 80-as évek elején Becsek Gyula, a tragikus szegénységben meghalt jeles költő látogatott ide B-Gyarmatra. (A szegény költő leiben rajban fűrésztörték.) Rievsky akkor éles kritikával érintette Komjáthy verseit, de kijelentette, hogy Komjáthy Jenő született illovsos költő. Tragikus sors, hogy ugyanazon nap halt meg, mikor a munkái megjelentek. Halála mély gyászba borítja nemcsak családját, hanem agg édes atyját, aki felelő nagy szeretettel viseltetett iránta. Agg édes atyjának bánatát enyhítette az a tudat, hogy másik fia, dr. Komjáthy Gyula, aki most állíróvá lépett elő, fényes tevékenységgel nagy örömeire fog szolgálni. A megismerődtől eszlád a korán elhunyt költőről a következő gyászjelentést adta ki: Komjáthy Jenőné szül. Márkus Gizella mint hitveséről, Komjáthy Gyóró, Arthur Zelma, Berka és Gizella mint gyermekek, Komjáthy Anzelm mint édesatyja, — Komjáthy Erzsébet férjével Veres Ernőné, Komjáthy Celestina, Gyula, Margit férjével Zuhovics Ferencné mint testvérek, mely fajtalamoni megőrt szírel jelentik forró szeretettel felelőletlenül jó férje, illetőleg édesatyját, ha a testvérek Komjáthy Jenő, állami polgári iskolai tanárnak, e hó 26-án este 10 órákor, életének 37-ik, boldog házasságának 13-ik évében, rövid szenvedés után Buda-pestben bekövetkezett gyász elhunytát. A boldogulnak halt teteme a hó 29-én délután fél 3 órákor fogunk a keresztusi úti temető halottai házában, a róm. kath. egyház szerelése szerint beemeltetve és ugyanazon sírköveben örök nyugalomra helyeztetve. Az engesztelő szent miséidőzet az elhunytak lelki üdvéért f. évi febr. hó 4-én reggel 8 órákor fog Szentien, a róm. kath. plébánia templomában az Urnak bemutatni. Budapest, 1895. január 28-án. Az örök világság fényesekéért neki!

Hirtelen hírad. Megrendőlt súlyos csapás érte Deutsch József b-gyarmati főbíró urat, ugyanis hön szera-

tell kedves neje: Löwy Johanna jan. 27-én, ebéd után hirtelen összeesett s a rögtön jött orvosi segély daczára néhány pillanat alatt szívméghalában meghalt. Az alig 50 éves és a férje állal rajongólag szeretett asszonyt jan. 28-án roppant nagy részvét mellett temették el. Hamvait földet a s-tájánál, székességi és u-oroszi rablók tartották fűszárazodtak.

2222. Ha a »Trapezontus herceg» zónán operettlen megnevelhetik az 1111 numerust, kétszeresen kellhet érdeklődésük annak kétszerese s 2222 ennyi forint értékű levén kerékszámában a székességi önkormányzatot tevélet haszn vagyona 1894. év végén. Ugyanis a folyó évi január 27-én megtartott közgyűlésen be-terjesztett jelentés szerint a vagyon állott: Állószó százezeren 10%, kopás levonással (pedig sok részük meg használhatóan van volt) 1907 f 31 krajár köz-penzion 15 f 57 kr; tagdíjtaralékokban 62 f 12 krajár-lyban 109 f 57 krajár; egyéb vagyon 214 f 92 kr; zászló-alapban 151 f 60 kr; összesen 2350 f 52 krajár. Telerlethebe felvétellett: 20 f 52 kr folyó kiadási kitalalék és 99 f 00 krajár zászló-alapból (mi azonban 1895-ben a tőzvély-lyból már beérleltetett), összesen 128 f 52 kr, melynek levonásával a tiszta vagyon értéke 2222 forintot tesz. Az évi bevétel volt a zászló-alapból vett kölcsönrel együtt 862 f 93 kr, kivadás 20 f 52 kr. Ugyanezen jelentésből tudjuk, hogy a testületnek 33 alapító, 26 pártoló és 49 működő tagja volt az év végén, vagyis összesen 108, mivel az alapítók közül négyen mint működők is részt vettek. Ujbanban 13 működő tag jelentette be kilépését s így jelenleg csak 36 a működők száma. Az év folyamán mindössze 4 választmányi, 14 tiszti gyűlés tartottak, volt 5 ebédelő előadás és 8 gyűnkort. Ily körülmények között s az e lapokban, már említett közöny folytán nem esoda, hogy **Kancsó Béla, a testület megalapítója s kezdetlől fogva buzgó és áhélvezett főparancsnoka az ad luc felkért közgyűlési elnök háromszori felszólítása után is ragaszkodott lemondásához s midőn egyhangyulag újból megválasztották, kijelentette, hogy azt el nem fogadja, miért is a gyűlés meghatározata az lett, hogy egy újabb közgyűlés hívassék egybe a választások megújítása céljából, mert a főparancsnokot a bizségeket viselőket nagyrésze kivéti. Egy értesültünk, hogy e közgyűlés f. évi február 17-én délután 2 órára egy rendezválti, mely napon délelőtt a takarékpénztári évi rendes közgyűlés is megtartatik fog.**

Ritka eset, hogy vidékünkön mióta a vaddisznó-tenyésztés nagyobb mérvet öltött, farkas látogatást meg. A napokban Pénzök, az ugynevezett putri-korcsma mellőtti határan két hatalmas ily tőporyán fereg szárgulldott át, de midőn a megyei úton szán közeledett, megálltak, sőt leguggolva, a szó szoros értelmében farkas-szemet néztek az útszokkal és csak örök kiáltások után folytatták vándor útjukat. Szakértők utóbb nyomakiból is felszámolták a csodából s így vigan bandukollhattak tovább.

Az irzeletlén hitközségek egyik jövedelmző pénzforsrást az állatvadász díjak képezik. Székessyben 1894. évben vágnak 2092 csérkét, 5706 lyukot, 610 kacsát és 3475 madarat, — mennyit vághatnak akkor — B-gyarmaton! (Hát még Lembergben vagy Krikkóban! Ha ezen progressió köll. Szerk.)

Működő előadás székessyben február 23-án. Nagy érdeklődéssel várják, mert a legújabb nemzedék előtérje fogja bemutatni ügyességét.

Ismételt ügyelmeztetők mindazon adófizetőket, kiknek ház vagy egyéb birtokaikon adósság, ugynevezett jelzálogtelher felelnek, s körülmény a község, előjárásagoknál találhatók vállomási iratok f. február hó elején be-jelelteni el ne mulasszák, hogy az általános jövedelmi pótlód kiérteleződés javukra figyelembe vehető legyen. Hasonlóképp érdeklődben áll az illetőknek, kik tőkeamat és járadék-szó alá eső jövedelmével bírók, azt szintén bejelenteni, — esztelg hivly tőkeamat adóval megrovastak volna, s kamatot nem húzhatnák, sőt talán a követelés is megszünt, s körülményt a vállomási iratok jeleltsébe be is igazolják, a malatásit kellenetlen és költséges kö-velkezéseiket önmaguknak tulajdonítván.

Rendőri hírek. Wolf Mihály kétközi születésű, — Fekete János bálvessgyarmati lakos szolgálatban álló kocsi m. hó 22-én az eszeli órákban furarban elment Vácra, azonban utközben belért a közvi korcsmába, másnap haj-ona az órákban felíg megfagyva találtatott a még olve a városi kórházba szállítatott, hol m. hó 21-án este meghalt. Hullája felmenteltetett.

Időjárásunk. A tél még folyvást erősen tartja magát; hűvösök, uterzánk, mezeink hóval fedtek, s ha a folyvón erősödő nap és a hosszabból napokkal, engesz-tek is a fagyot s olvasznak a hirtetégekből, — újabb havazások és fagy óti helyre az apadást. Ez volt a mult hét idő-jellege.

Az »Ipolyvási kath. olvasó kör» saját alapja javára 1895. február 9-én Ipolyváson, a városban nagy-területen táncgyűlést rendez.

Pályázat. A gyarmati kir. törvényték előlék a székességi kir. járárbíróval birtalendő segédtelek-nygyvesszőti állásra pályázatot hirdet. A pályázatok febr. hó 10-ikéig adandók be.

Olvasó körök. Itálán is Ipoly-Nyitán olvasó körök alakultak. Ajánljuk a többi községeknek is.

Elmejében meghaladótt ügyvéd. Rész Imre, ipolyvási ügyvéd, mint részvétel értesültünk, elmeravára ezért a bezárított Svartar Budapesti főbolydjába.

A székességi ír. hitközség rendes évi közgyűlést f. évi január hó 4-én tartotta meg. A rajznak igér-kezett közgyűlési elnök érdeklődés mellett Hoffmann Ignác a gyűlés vezelője egyhangyul megválasztott elnök tá-plantatos közreműködésével a legnagyobb renben folyt le. Itik. elnöknek: Deutsch Márk (26 szótöltséggel) Deutsch Sándor volt elnök ellenében választatott meg. Elnökhelyet-tes lett: Dr. Bayer Miks, alelnökök: Gutfreund Ignác és

Singer József, pénztáros és templomgondnokok: Klein Ferenc és Ungar Manó, ellenőr: Schartz Soma, képviselőtestületi tagok: Dr. Károly Sándor, Donner Henrik, Prágai Samu, Dr. Múrea József, id. Klein Henrik és Ház Adolf. Az anyakönyvek és egyházi adót kivétöl birotóság tagjai: Deutsch Márk elnök, Kohn Mihály (Vársány) Österreicher Samu (Bussak), Kohn Mihály (Megyer), Deutsch Sándor, Benedek Samu és Schlesinger Gábor. A felszó-lalmási birotóságba választották: Hoffmann Ignác (Vársány), Schwara Samu (Zsalka), Uimer Mór (Hugyag), Schlesinger Jakab és Kalmán Joel. A volt előjáróság údvés má-ködéséért a közgyűlés jegyzőkönyvi elismerést nyújtott.

Lutrió jogtanár. Kiss István, egy joggyereemi tanár, közigazgatásügyi iradalmunk egyik kitűnő munkása, világleletében közelébe sem ment a kis lútriósát. A napol-ban — mint a „H. L.” írja — néhány szótól áldozott amelyeket kurzumokban megtett egy lottógyűjtőben. A számai pedig kaplák magukat és — kijöttek így a tudós tanár ur 1600 forint nyekt néhány hatoson, ami Ezerben általános szrenzeniöt okozott.

Székességi Székessyben. Kerényi Ignác és Aranyos Gyula társaságoktól társulata Székessyben a „Csillag” című vendéglőben tegnap febr. 2-án Karczag Vilmos „Lemondás” cz. 4 fev. számúvát adta elő. Ma pedig Lukács Sándor 3 fev. számúvát: „Az asszony verve jó” cz. 3 fev. népszám fog előadati.

Törvényték.

Bánogyi végtárgyalás. A bizonyítási anyagot illetőleg királóan érdekes bűntörlet tárgyalta a helybeli kir. törvényték bűntelő osztálya Kray István előlék alatt mult január hó 29-én. — Leipnit Lipót Nándor temesvári illetőségű, Bécsben felsőbb kereskedelmi akadé-miál végeztet egyén, — Deutsch Bertalan Losonczy chamotte-gyár tulajdonos illetőben könyvszerkesztőként lévő alkalmazra, — mult ilyen a nevezett cég kárára az 1893-ik évben 1500 forint elkárástott s a ebből több feladó postai verényt is megvásárolt. Losonczi Rózsáé költőből az elegáns vádlott s ott egy kereskedő hásnál kapott alkal-mazzal, de véte nem bázyn nyugodni, — előbb Genfben, majd Párisban, Londonban és Madridban ment, hol a bécsi czég kárára egyes bankházaknál váltottak számlataltat le, — míg hazatérve európai körújáról a rendőrség nyomára akadt.

A megtartott végtárgyaláson a kövérdát dr. Megyer István kir. ügyvéd képviselte, a védelmet pedig Grünbaum Henrik ügyvéd teljesítette. A törvényték őt és főt éri legújára ítélte a bűntöt. (V. l.)

Magkereskedő a vádlottak nyilván. A buda-pesti bűntelöl-törvényték ma folytatta a lopás bűntelében való részesség miatt vádolt Haldek Ignác budapesti mag-kereskedő elleni végtárgyalást, melynek eredményébe képest Visselény kir. ügyvéd, Haldek Ignác magkeres-kedő ellen jóvá bűnteltére való felbujtás miatt vádat emelt. Abalos Manfred ellen a tárgyalás folyamán Manth-ner Ödön képviselője Darvai Földp a panaszt visszavonta, minek folytán az eljárás ellene beszüntetett; Haldek Ignácot pedig a törvényték felmentette. A felmentő ílélet ellen egy a kövérdől, mint a passzus felelővát jelentettek be.

Csöd. Eckstein Jakab salgótarjáni kereskedő ellen a b-gyarmati kir. törvényték f. é. január 26-án a hitelűkő állal kért eszdöt elrendelte. Csődbíró: Dr. Vida Géza törvényték bíró. Tömegegondnok Frank Deró salgótarjáni ügyvéd; helyettes tömegegondnok Dr. Domz Zsigmond.

A b-gyarmati királyi törvényték felelvitellé tennése által január 31-én elintéztett ügyek:

1. Hornemisz Sándornak, Dr. Hunyadi János elleni, 136 f 30 kr. iránti pere. Részben megválasztott.
2. Huszár Ignácnak, Sándor Némusz elleni, bérlé-ny Átadás iránti pere. Helybehagyó.
3. Róth Simonnak, Stricker Éle elleni, 435 f 65 kr. iránti pere. Helybehagyó.
4. Büchler testvéreknek, Oláh Alajos elleni, 500 f 00 kr. iránti pere. Megválasztott.
5. Jusztin Jánosnak, Wellbil Károly elleni, 92 f 00 kr. iránti pere. Helybehagyó.
6. Adler Adolfnak Österreicher Gábor elleni, 40 f 00 kr. iránti pere. Feloldó.

1893 február 3-ára kitűzött tárgyalások:

- I. Székeli tárgyalások:
 1. Kohn Fülöpnek, Deutsch Adolf ellen, 148 f 20 kr. iránti pere.
 2. Harasz Eln és társainak, Fischer Béla ellen, Ingók zár a priori feloldása.
 3. Holczer Gasztávnak, Jekel Endre ellen, 163 f 50 kr. iránti pere.
 4. Frigymán Józsefnek, Schwart A. Gás czég ellen, 482 f 62 kr. iránti pere.
- II. Nyitváns elindások:
 1. Wollner Jakabnak, Csomoricza János és társai elleni, 222 f 00 kr. iránti pere.
 2. Benedek Somanak, Barók József ellen, 62 f 30 kr. iránti pere.

Közönség köréből.

(Az e rovatban közöltékért a felelősök a beküldött illet.)
Igen tisztelt szerkesztő ur!
Az igazság érdekében kérjük a következő helyreiga-zód soroknak helyt adni. Egy **Érdekes Párnerő** kikindai lakos nyilatkozatot tett közre ellenség, melyből csak annyi

a való, hogy vele perben állunk, minden egyéb ténybeli állítás a valósággal ellentétes. Perel pedig azért, mert a tényleges igazságosan és méltóan megállapított jogkörömről nem akartunk neki annyit fizetni, mint a mennyit ő követelt. Az általunk alkalmazott becslő alkalmával 3675 forint befizetésre volt kötelezve, ezzel megelégedtünk, miután nem fogadtuk el az ősszeget kértében bírói letétbe helyezték: „ott van az az is,” ha tehát a nyilatkozatban arra bízatosunk, hogy ügyvédjét ártatlant, hogy az ősszeget utólagosan a bírói letétből felvevük, akkor ő vagy ügyvédje, tudta valótlanul állított.

Külömben nagyon eszünkbe jut, ha azt hisszük, hogy Eremita ur teletti közsé és nyilatkozatát, mert ez tudunkkal Magyarországon majdnem minden vidéki lapjában megjelent, oly vidékeken is, hol Eremita ur olya sem járt, elannyira, hogy a nyilatkozat közérdekeltségűvel többre rogyok, mint a mennyit kártérítés címében rajtuk követték; rák sem gyakorlatos vele pressiót, mert hiszen a bíróság dolga, kényeire felel bírálom, a való tehát az, hogy a község feltevéseire ép azok aközött ki az Eremita urral történt esetet, a kiknek érdekében áll tekintélyüket a község előtt lerontani, mely tévvel szemben kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy sok száz kárrelölt felelők körül Eremita úr al az egyetlen, mivel akarunk ellenére kénytelenek vagyunk többi biztosított felelők érdekében pert veselni, bolott némely nagy biztósított részvénytársaság, mint statisztikailag ki lehetne mutatni, jóformán a perekből él, mert hiszen ép az ezen telen szerzett stómorú tapasztalatok képtettek a gazdasági egyesületeket, hogy kezdőlegesen október 30-án országos kongresszusra összehívják, a mellánytalan, érzéztáros és igazgatlan kárfelelőit eljárások szemében orvoslást követessék.

Látható ebből, mennyire alaposak és immár országsszerre terjesztett nyilatkozat vádjai, a melyek jellemzőre elég, ha kiemeljük, hogy részben teljesen „koholtak,” részben „elferdítettek,” részben tudva hamisan idéztettek.” Hárki meggyőződhetik köztérfelelőitől, mindent fog benne találni, csak azt nem, a mit és a mit a nyilatkozat azt állítja.

Egy igaz, hogy a tükör nálunk három nap alatt jelentendő be, a részvénytársaságokból azonban általában 24 óra van a kár felszámolás megállapításra; a 14. § efferditve közzétett, mert ez csak azt tartalmazza, hogy ha „az ajánlatba valóban és barmis adatok „bizonyítatlanlag a szövetkezeti károsítását okozó eseményekkel” igazolják,” a biztosított fel kártérítés elemezék. Ezt mondja a törvény is és utagyrátra nem szorul. A 22. § ugyancsak efferditve idéztetett, mert erős szelvére idején minden jóvalud gazdámber a göggyépel való céptelés körül maga is a legnagyobb elővigyázatot tanúsítja. Ugyanily megjelölés alá esik a nyilatkozatnak az alaptörvény vonatkozó része is, mert dacára annak, hogy mint szövetkezeti nincs esztékünkön ki alaptörvény, mint a részvénytársaságoknak, mi a törvény által előírt biztosítási alapnak kétszeresét tettük le és pedig képzésben. Amennyiben pedig az ezután megalkotandó törvényes intézkedések részszabotlag is nagyobb biztosítási alapot fognak kívánni, biztosíthatjuk az Eremita ur háta mögött rejlté biztósított részvénytársaságokat, hogy a törvény ezen körelemlényének is megfogunk annak idején felelni.

Különös, hogy Eremita, a ki takarékpénztári igazgató és földbirtokos, az új és még nem is közkezen forgó biztosítási törvényjavaslatokat ennyire tanulmányozta. Avagy voltak oktatái?

Ilyen inspirált és Eremita urtól teljesen idegen vi-

deki lapokban megrendelése körzételi nyilatkozatát ugy hisszük a jatan gondolkodás mag az igazgatóságoknál egy azt fogjuk eredményezni, hogy még csak annál szűkebb részvénytársaságok szövetkezéseikből, melyből minden független és elfüggetlenül gondolkos ember eliam nem kénytelen, hogy látszó működésével nem szolgált rá ezekre a támaszokra.

Folytatni fogjuk teljes huzalommal megkettelt működésüket és ilyen módon a magunk elé kitűzött célhoz, már működésük teoye által is kénszerítve fogjuk a biztosítási körömről meggyőződött biztosító-részvénytársaságokat, hogy ok is eddigi túlmagas díjakat alább szállítsák, annak dacára, hogy „szaklapunkban” a díjak feltevéseinek szükségességét hangsúlyoztuk.

Ezzel szövetkezeteink körétre is nagy szolgálót tett és tesz, kirall a gazdaságosságunk és ez magyarázza meg, hogy miért terjesztik a biztosító-részvénytársaságok Eremita nyilatkozatát oly kitartóan, mert tudották meg ellenük országsszerre azt a bajját, mely a mi létéllyesültségünk, közérdeget képező főkérvényünket csak annál lényesebben igazolja. Tisztelettel Üdvözöljük Magyar Kölcsondy Biztosító Szövetkezet.

Piaczi gabonaárak.

1895. febr. 3.

Table with 4 columns: Buzza, Kozsa, Zab, Kukorica. Prices listed in forint and denar.

Felelős szerkesztő: Horváth Danó. Főmunkatárs: Reményi Károly.

Hazeladás vagy bérbeadás Rétságon.

Rétságon, az államtól mellett magasan fekvő, parkírozott udvarú szép úri lakház eladó vagy pedig bérbeadó.

Ezen eladó és bérbeadó bérbeadás két épület áll, a főépületben 5 egymásba nyíló világos szoba, konyha, kamra és egyéb szükséges melléképületek vannak. A másik épületben pedig 3 egymásba nyíló szoba, pincze, istálló, kocsiszin s egyéb helyiségek találhatók. Minden teljesen tiszta és jó karban létezik.

A megétel vagy kibérelés Balás Ferenc tulajdonostól eszközölhető Rétságon. Az ártelet f. évi április 1-én, esetleg mással megörökíthetik. 29. 2-2.

MEGHÍVÓ

A Szécsényi Takarékpénztár részvénytársultat 1895-ik évi február hó 17-ik napján délelőtti 10 órakor Szécsényben, az intézet helyiségében tartandó

XXIII. évi rendes közgyűlésére.

A közgyűlés tárgyai:

- 1. Közgyűlési elnökválasztás. — 2. Igazgatóság és felügyelő bizottsági jelentés és azok utólagján törté intézkedések tárgyalása. — 3. Az alapszabályok 21. §-ának új pontja szerinti lemondás és elutasítás folytan megüresedett igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok választása. — 4. Az 1894. évi szárazmunkás és mérleg felülvizsgálata és a felmentvény megadása. — 5. Az 1894. évi tiszta nyereség fölötti intézkedés és az osztalék meghatározása. — 6. A kamatalk meghatározása fölötti intézkedés. — 7. Az alapszabályok 22. §-a szerint beadott indítványok tárgyalása. Szécsényben, 1895. évi január hó 10-ik napján.

Az igazgatóság. Az eredeti mérleg az intézet helyiségében a közgyűlés napján kedd- és vasárnap kivételével délután 9-12 óráig megtekinthető. 32. 2-3

Bérleti hirdmény.

Ezzel közhírré teszem, hogy a vármegye által Grünbaum Henrikől megvett szab. gyarmati 1447. számú telekjönnyben foglalt, a vasúti töltésen innen a a nagyvárteret követellen szomszédságában fekvő 40 holdnyi terület, fél boldnál nem kisebb részletekben 1895. évi használatra 1200 [—]os holdankénti 20, azaz húsz frtért, mely bérszösszegnek fele 1895. április hó, másik fele július hó elején fizetendő, bérbe adatik. Felhívom bérleti szándékozót, hogy a bérbeadó terület mennyiségét a vármegye pénztári hivatalában kitértíven bejegyezni sziveskedjenek. A bérbe reendő területet helyezni közzététel a sorshúzási sorrend lesz betartva. B-Gyarmaton, 1895. január 17.

Bétkorcsy, alispán.

Advertisement for Dunetz Emil, BUDAPEST, Károly-körút 3. Details about real estate and business services.

Archeresi hirdmény. Advertisement regarding a business deal or partnership.

50 mtr.-mzsa első osztályú vető zab. Advertisement for high quality seed corn.

Archeresi hirdmény. Advertisement regarding a business deal or partnership.

MEGHÍVÁS. Advertisement for a shareholders' meeting of the Balassa-Gyarmati Takarékpénztár.

Archeresi hirdmény. Advertisement regarding a business deal or partnership.

MEGHÍVÁS. Advertisement for a shareholders' meeting of the Balassa-Gyarmati Takarékpénztár.